

İTOSAM

İSTANBUL TİCARET ODASI
STRATEJİK ARAŞTIRMALAR MERKEZİ

HAFTALIK
EKONOMİ BÜLTENİ
05 AĞUSTOS 2024

Ekonomide Son Gelişmeler

03 MCKINSEY: KÜRESEL TEKNOLOJİ TRENDLERİ

05 OECD: TOPLUMA GENEL BAKIŞ 2024

07 NÜFUS PROJEKSİYONLARI 2023-2100

09 ISO İKİNCİ 500

11 ISO TÜRKİYE İMALAT PMI

13 MÜSİAD SAMEKS

14 DIŞ TİCARET İSTATİSTİKLERİ

16 TURİZM İSTATİSTİKLERİ II.ÇEYREK

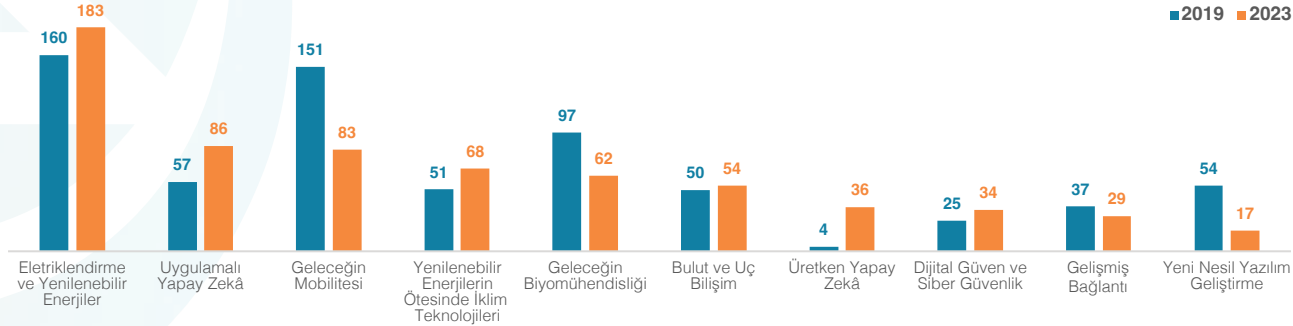
18 EKONOMİK GÜVEN ENDEKSİ

20 İTO ENFLASYON

“Üretken Yapay Zekâya Yapılan Yatırımlar %1600 Arttı”

McKinsey tarafından geçtiğimiz haftalarda yayımlanan “Teknoloji Trendleri Görünümü” raporu; iş dünyası liderlerine 15 trend teknolojinin gelecekteki potansiyel kullanım alanları, değer oluşturma kaynakları ve benimsenme süreçleriyle ilgili ayrıntılı değerlendirmeler sunuyor. Raporda bu teknolojilerden faydalanmak için gerekli olan beceriler de ayrıntılı olarak ele alınıyor. 2023'te 15 trend teknolojiye yapılan toplam öz sermaye yatırımları 2019'a göre %8 azalmış durumda. Trend teknolojilere tek tek bakıldığında ise üretken yapay zekâya yapılan yatırımlarda %1600, geleceğin robotik teknolojilerinde %200, uygulamalı yapay zekâda %101,8, elektrikleştirme ve yenilenebilir enerjilerde ise %28,8 artış yaşanıyor. Yenilenebilir enerjilerin ötesinde iklim teknolojilerine yapılan yatırımların %90,1, geleceğin biyomühendisliğinin %72,2 ve yeni nesil yazılım geliştirmesine ise %137 oranında azaldığı görülüyor.

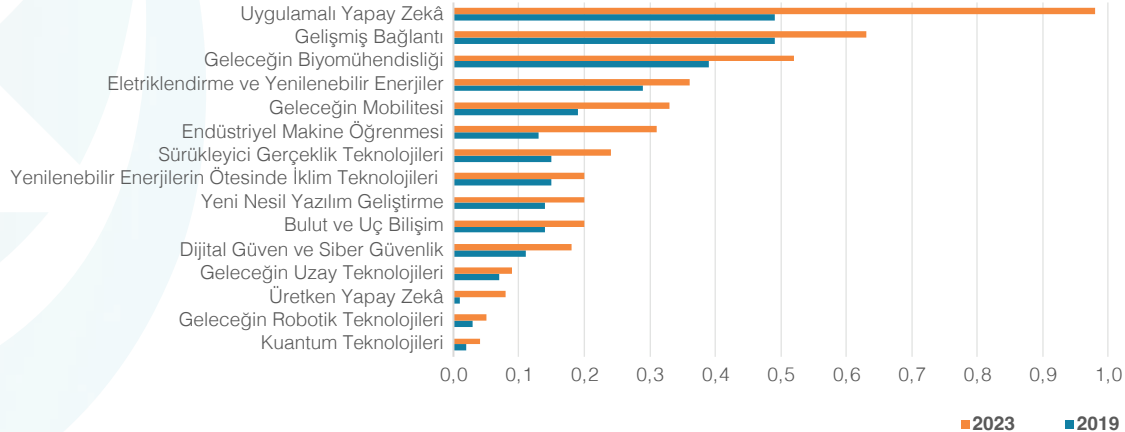
Öz Sermaye Yatırım Seviyelerine Göre Teknolojiler (Milyar Dolar)

“2023 Yılında İnovasyon Düzeyi En Yüksek Teknoloji Uygulamalı Yapay Zekâ Oldu”

İnovasyon düzeyi en yüksek olan teknolojilerin başında uygulamalı yapay zekâ gelirken ikinci sırada gelişmiş bağlantılar (5G ve 6G hücresel ağları, dünya yörüngesindeki uydular ve diğer telekomünikasyon teknolojileri) geliyor. 2023 yılındaki yüksek faiz oranları ve zorlu ekonomik koşullara rağmen trend teknolojilerin inovasyon düzeyleri artmaya devam ediyor. Özellikle uygulamalı yapay zekânın 2023 yılına gelindiğinde 2019’daki seviyesinin neredeyse iki katına yükseldiği görülüyor. Trend teknolojilerin hızlı ilerleyişini yansıtan inovasyon düzeyindeki artışlar, bu teknolojilerin gelecekte daha büyük potansiyele sahip olacağını ve teknolojileri kullananlara önemli bir rekabet avantajı sağlayacağını gösteriyor.

İnovasyon Düzeylerine Göre Trend Teknolojiler

0: En Düşük İnovasyon Düzeyi, 1: En Yüksek İnovasyon Düzeyi

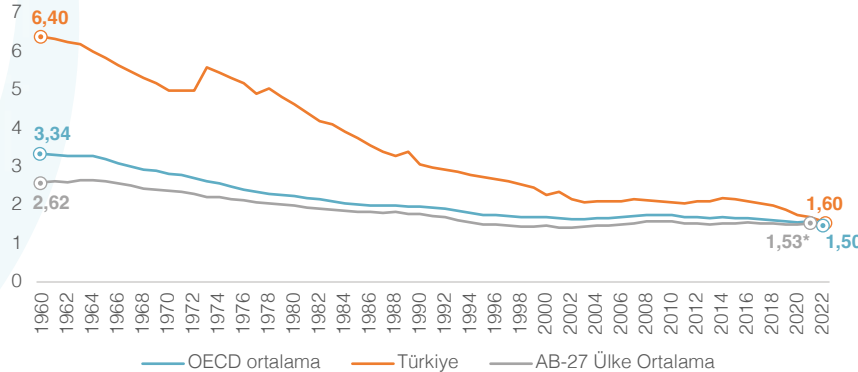
Kaynak: McKinsey Digital, Technology Trends Outlook, 2024

“Dünya Geneline Doğurganlık Oranları Düşüyor”

OECD’nin son yayımlanmış olduğu “Topluma Genel Bakış” raporu, OECD’ye üye ülkelerde doğurganlık oranlarının uzun vadede düşüşte olduğunu gösterirken bu durumun sosyoekonomik faktörlerle ilişkili olduğunu ortaya koyuyor.

Rapora göre, OECD ülkelerinde toplam doğurganlık oranı (TDO) uzun vadeli bir düşüş gösteriyor. Küresel olarak toplam doğurganlık oranında 2000’li yıllarda geçici bir duraklama yaşandıysa da 2007-2008 küresel krizinden sonra düşüş tekrar hızlandı. 2022 yılında bahis konusu oran, OECD genelinde kadın başına 1,5 çocuğa düştü ve yenileme seviyesinin (2,1 çocuk) altında kaldı. 2022 yılı sonuçlarına göre toplam doğurganlık oranı OECD ülkeleri arasında en yüksek İsrail’de (2,9 çocuk), en düşük Kore’de (0,8 çocuk) görülüyor. Türkiye’de ise bu oran 1980’lerde kadın başına 4’ün üzerinde iken 2022’de kadın başına 1,6 çocuğa kadar düşmüş durumda. Bu oran OECD ortalamasının üzerinde olmasına rağmen yenileme seviyesinin altında kalıyor. Raporda öne çıkan bir diğer bulgu ise anne olma yaşındaki artış. Sonuçlara göre OECD ülkelerinde 2000’de ortalama 28,6 olan anne olma yaşı, 2022’de 30,9’a yükselmiş durumda. Bu durum Türkiye’de de benzer bir eğilim sergiliyor.

**1969-2022 Yılları arasında Toplam Doğurganlık Oranı, %
(Kadın Başına Düşen Doğum Sayısı)**

*Son veri 2021 yılına ilişkindir.

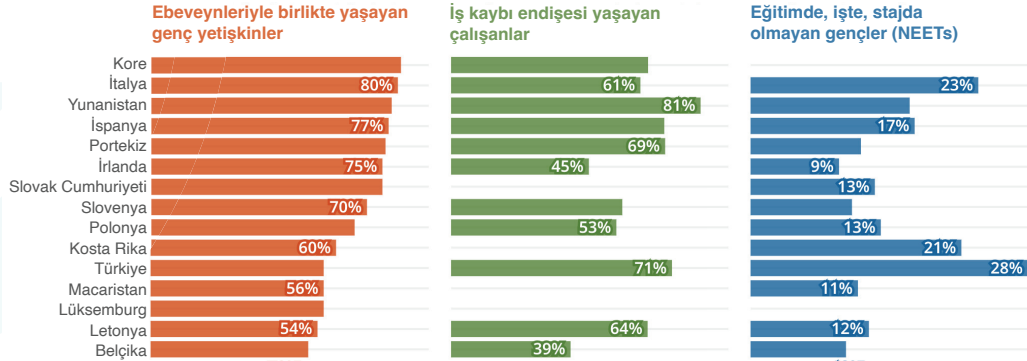
Kaynak: OECD

“Gençlerin Karşılaştığı Gerçek ve Algılanan Zorluklar Ebeveynlik Planlarını Engelliyor”

Rapor bulgularına göre dünya genelinde artan konut maliyetleri ve özel eğitim maliyetleri başta olmak üzere birçok engel nüfus artışında duraklamaya sebep oluyor. Raporda yer alan analizlere göre toplam doğurganlık oranı ile istihdam, ebeveyn izni ve çocuk bakımına yapılan kamu harcamaları arasında pozitif ilişkiler bulunuyor. Sonuçlar, kadınların iş ve aile hayatını erkeklerle eşit şartlarda birleştirebildiklerinde çocuk sahibi olmayı planladıklarını gösteriyor.

Günümüzde gençlerin geçmiş on yıllara kıyasla daha fazla olumsuzlukla karşılaşması ebeveynliğe geçişlerini olumsuz etkiliyor. Bu durum raporda 3 farklı durum ile incelenmiş. İlk dikkat çekici sonuç Güney Avrupa ve Asya ülkelerinde genç yetişkinlerin yüksek oranda ebeveynleriyle yaşaması. Bu oranın en yüksek olduğu ülke Kore (%80). Bu ülkeyi sırasıyla İtalya (%80), Yunanistan (%77), İspanya (%77) takip ediyor. Türkiye’de ise bu oranın %60 seviyesine yakın olduğu görülüyor. Bir diğer durum ise iş kaybı endişesi olarak ele alınıyor. Bu endişenin bazı ülkelerde oldukça yaygın olduğu görülüyor. En yüksek endişeyi Yunanistan’daki (%81) çalışanlar taşıyor. Son olarak raporda altı çizilen önemli bir bulgu ise ne eğitimde ne işte ne istihdamda (NEET) olan gençler. OECD genelinde NEET oranı (%12,5) düşüş eğiliminde olmasına karşın Türkiye %28 ile en yüksek NEET oranına sahip ülke olarak karşımıza çıkıyor.

Gençlerin Karşılaştığı Gerçek ve Algılanan Zorluklar, 2022

Kaynak: OECD

“Türkiye Nüfusu 2100 yılında 55 Milyona Düşebilir”

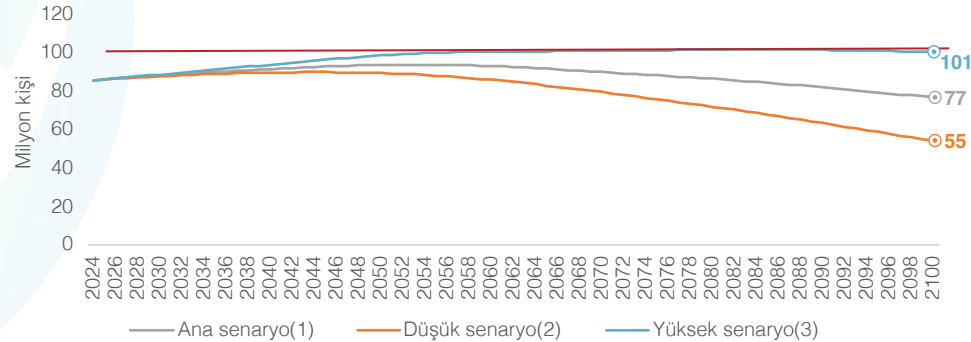
Türkiye İstatistik Kurumu tarafından açıklanan 2023 yılı Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi (ADNKS) verileri, Türkiye'nin nüfus projeksiyonlarına ilişkin önemli bilgiler sunuyor. Yapılan güncellemeler, doğurganlık hızındaki ani düşüş ve uluslararası göç eğilimlerindeki değişimlere bağlı olarak üç farklı senaryo mevcut.

Ana senaryoya göre 2023'te 85 milyon 372 bin 377 olan nüfusun, 2030'da 88 milyon 188 bin 221, 2050'de ise 93 milyon 774 bin 618'e ulaşması öngörülüyor. Ancak, nüfusun 2050'lerin ortasında artışının duracağı ve 2100 yılında 77 milyonun altına gerileyeceği tahmin ediliyor.

Projeksiyona göre düşük senaryonun belirleyicisinin toplam doğurganlık hızı olduğu görülüyor. Toplam doğurganlık hızı, 2001 yılında 2,38 iken 2003 ve 2014 yılları arasında yenilenme seviyesi olan 2,10 seviyelerinde durağan bir seyir gösteriyor. Bu yıldan sonra aşırı düşüş ile 2023 yılında 1,51'e kadar geriliyor. Eğer doğurganlık göstergelerindeki hızlı düşüş devam ederse Türkiye nüfusunun 2044'te 89 milyon 959 bin 486 ile zirveye çıkması, 2100'de ise 55 milyonun altına düşmesi bekleniyor.

Doğurganlığı artırıcı önlemlerin etkili olacağı varsayımına dayanan yüksek senaryoya göre ise Türkiye nüfusunun 2056'da 100 milyonun üzerine çıkacağı öngörülüyor.

Senaryolara Göre Nüfus, 2024-2100

(1) Ana senaryo, nüfus projeksiyonlarında kullanılmış olan temel senaryodur.

(2) Düşük senaryo, ana senaryodan daha düşük doğurganlık ve uluslararası net göç varsayımlarına dayanmaktadır.

(3) Yüksek senaryo, ana senaryodan daha yüksek doğurganlık ve uluslararası net göç varsayımlarına dayanmaktadır.

Kaynak:TÜİK

“Nüfusun Yaş ve Cinsiyet Yapısındaki Değişimin Sürmesi Bekleniyor”

Nüfusun yaş ve cinsiyet yapısındaki değişimler de dikkat çekiyor. 2023 ve 2075 yılları için hazırlanan nüfus piramitleri, doğurganlıktaki değişim ve yaşlı nüfus oranındaki artışı gösteriyor. 2023'te ortalanca yaş 34 iken bu rakamın 2050'de 44,8'e, 2075'te 51,5'e ve 2100'de 52,2'ye çıkması bekleniyor. Ayrıca yaşlı nüfus oranının 2050'de %23,1, 2075'te %31,7 ve 2100'de %33,6 olacağı öngörülüyor.

Çalışma çağındaki nüfus (15-64 yaş) oranının ise 2023'te %68,3 iken 2050'de %61,9, 2075'te %55,9 ve 2100'de %54,6 seviyelerine düşeceği bekleniyor. Çocuk nüfus (0-14 yaş) oranı da 2023'te %21,4 iken 2050'de %15,1, 2075'te %12,4 ve 2100'de %11,8 seviyelerine gerileyecek. Bir diğer önemli bulgu ise bağımlı nüfus toplamının, çalışma çağı nüfusunun yarısından az olduğu dönemi ifade eden demografik fırsat penceresinde meydana geliyor. Buna göre demografik fırsat penceresinin 2030'un ilk yarısında kapanacağı öngörülüyor. Çocuk nüfusunun toplam nüfusun %30'undan, yaşlı nüfusun ise toplam nüfusa oranının %15'ten az olduğu dönemlerde açık olan bu pencerenin, yaşlı nüfus oranının %15'i geçmesiyle bu fırsatın da kapanması bekleniyor.

“

Nüfusun artmaya devam etmesi için **kadın başına düşen çocuk sayısının en az 2,10** olması gerekmektedir.

”

“

Türkiye'de 2023 yılında her 10 kişiden 1'i yaşlı iken, **2075 yılında her 10 kişiden 3'ünün** yaşlı olması beklenmektedir.

”

“Üretimden Satışlarda Gerileme”

İstanbul Sanayi Odası, geçtiğimiz haziran ayında açıkladığı “İSO Türkiye’nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu-2023” araştırmasının devamı olan ve en büyük 500 sanayi kuruluşuna kıyasla daha küçük ve orta ölçekli şirketleri kapsayan “İSO İkinci 500” araştırmasının sonuçlarını yayımladı.

KOBİ’lerin üretimden yapmış oldukları satışların reel değişim oranlarına bakıldığında 2023 yılında sert bir düşüş yaşadıkları görülüyor. Bu durum üretimden satışların enflasyonun altında kaldığına işaret ediyor. Öte yandan 6 Şubat Depreminin, ekonomi politikalarındaki değişimin ve küresel büyümeyi baskılayan unsurların bu düşüşte etkili oldukları söylenebilir.

2023 yılında Türkiye’nin toplam ihracatı binde 5 oranında artarak 255,4 milyar dolara yükselirken sanayi ihracatı binde 2 düşüşle 245,6 milyar dolara geriledi. KOBİ’lerin ihracatı ise hem Türkiye geneli hem de İSO Birinci 500’ün altında gerçekleşerek ilgili yılda %6,5 düşüşle 15 milyar dolar oldu.

Üretimden Satışlar (Reel Değişim, %)

Reel değişimler, yıl sonu TÜFE kullanılarak hesaplanmıştır.

Kaynak: İSO

“KOBİ’lerin Finansman Giderlerinde Artış”

KOBİ’lerin dönem kârı 2023’te bir önceki yıla kıyasla %26,8 artarak 94 milyar 741 milyon lira olurken dönem kârının net satışlara oranı ise %9,4’ten %8,2’ye geriledi. Aynı dönemde KOBİ’lerin finansman giderleri bir önceki seneye göre %103 artış gösterdi ve 65 milyar 598 milyon lira oldu. Böylece finansman giderlerinin faaliyet kârına oranı %12,9 puan artarak %45,1’e erişti.

Finansman Giderleri / Faaliyet Kârı (%)

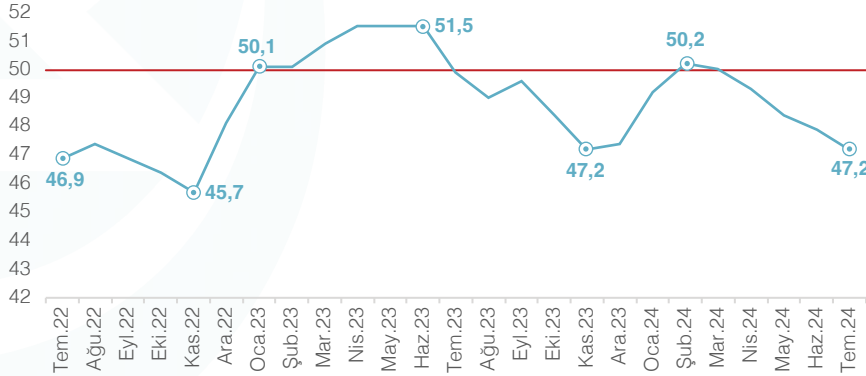
	Tutar (Milyon TL)				Değişim (%)		
	2020	2021	2022	2023	2021/2020	2022/2021	2023/2022
Finansman Giderleri (Milyon TL)	9.371	20.088	32.294	65.598	114,4	60,8	103,1
Faaliyet Kârı (Zararı) (Milyon TL)	28.793	52.578	100.407	145.451	82,6	91,0	44,9
Finansman Giderleri/Faaliyet Kârı (%)	32,5	38,2	32,2	45,1	-	-	-

Kaynak: İSO

“Düşüşte Beşinci Ay”

İSO Türkiye İmalat PMI mart ayında başlayan düşüş eğilimini temmuz ayında da sürdürerek üst üste beşinci kez azaldı ve 47,2'ye kadar geriledi. İlgili değer son dört ayda olduğu gibi 50 eşik değer seviyesinin altında kaldı. Sektörün faaliyet koşullarındaki yavaşlama 2023 kasım ayından bu yana en belirgin düzeyde yaşanırken bu duruma zorlu piyasa koşulları yanında yeni siparişlerde meydana gelen keskin düşüş etkili oldu. Yeni siparişlerde yaşanan düşüş, 2023 kasım ayı ile aynı oranda gerçekleşen son 20 ayın en sert düşüşü olarak kaydedildi.

Türkiye İmalat PMI

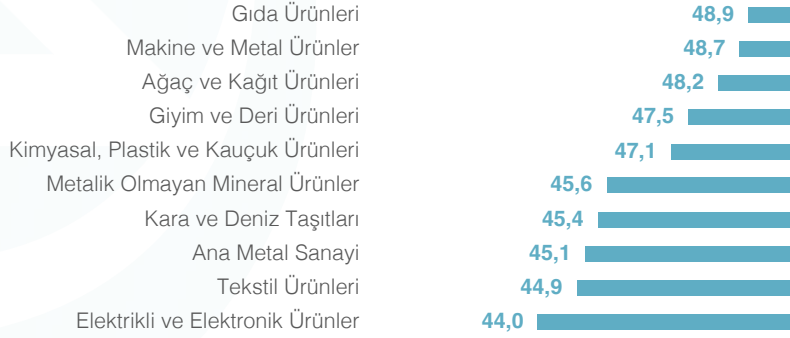
“İSO Türkiye İmalat PMI, imalat sanayi-nin kaydettiği performansı sergilemek amacıyla tasarlanmış bileşik bir performans göstergesidir. **50 değerinin üzerinde** ölçülen tüm rakamlar sektörde iyileşmeye işaret etmektedir.”

“Tüm Sektörler İçin Satış Fiyatlarında Artış Yaşandı”

İSO Türkiye Sektörel PMI raporu, temmuz ayındaki çetin tabloyu ortaya koyuyor. Son dokuz ayda ilk kez sektörlerin tamamı için yeni siparişlerde yavaşlama yaşanması özellikle talep koşullarının oldukça zorlu olduğuna işaret ediyor. Yeni siparişlerde son iki yılın en sert düşüşünün yaşandığı elektrikli ve elektronik ürünler sektöründeki firmalar için baskının daha belirgin olduğu gözleniyor. Yeni siparişlerde meydana gelen azalışlar nedeniyle firmalar temmuz ayında üretimlerini azaltmayı tercih ediyorlar.

Üretimde tüm sektörlerde daralma yaşanırken olumlu performans gösteren tek sektör giyim ve deri ürünleri oldu. Ancak büyüme bu sektörde de sınırlı düzeyde gerçekleşti. Tüm bu gelişmeler istihdam ve satın alma faaliyetlerini de etkileyerek düşmesine yol açtı. Sektörlerin tamamında satış fiyatlarında artış görülürken artışın en az yaşandığı grup gıda ve tekstil ürünleri olarak kaydedildi. Öte yandan üretim ve yeni siparişlerde yaşanan azalışların etkisiyle gıda ürünleri sektöründeki faaliyet koşullarında son 16 ayda ilk kez bozulma yaşandı.

Türkiye Sektörel PMI Anketi, Temmuz 2024

Kaynak: İstanbul Sanayi Odası Türkiye İmalat PMI

“

Girdi maliyetleri temmuz ayında sektörlerin **büyük kısmında artış göstererek** haziran ayındaki görünümü tersine çevirdi.

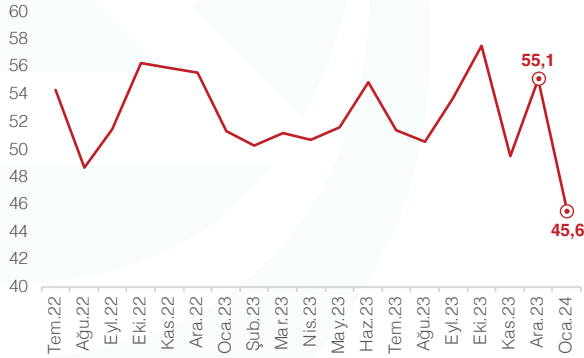
”

“SAMEKS'te Keskin Düşüş”

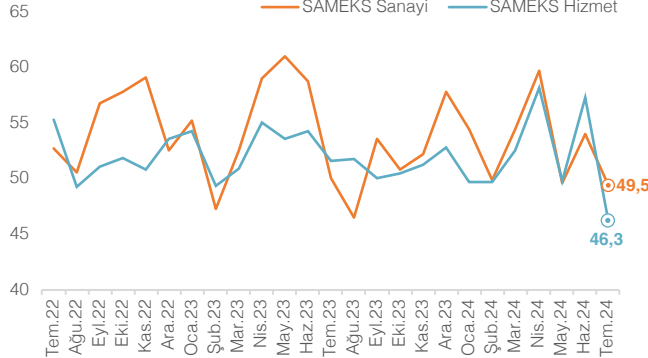
Temmuz ayında mevsim ve takvim etkisinden arındırılmış SAMEKS Bileşik Endeksi, bir önceki aya göre 9,3 puanlık düşüşle 45,6 değerine gerileyerek referans değerinin altında kaldı. İlgili değer, bileşik endeksin 2020 haziran ayından bu yana gördüğü en düşük değer olarak kaydedildi. Endeksteeki azalışta; hizmet sektörü girdi alımlarında yaşanan hızlı düşüşün iş hacmini daraltması ve sanayi sektöründe yeni siparişlerin azalmasıyla sektöre yönelik girdi alımlarında ve üretimde yaşanan gerileme etkili oldu.

Hizmet Sektörü SAMEKS Endeksi önceki aya göre 10,9 puan azalarak 46,3 olarak gerçekleşirken Sanayi Sektörü SAMEKS Endeksi ise önceki aya göre 4,3 puanlık azalışla 49,5 seviyesine geriledi.

SAMEKS Bileşik Endeksi

SAMEKS Sanayi ve Hizmet Endeksleri

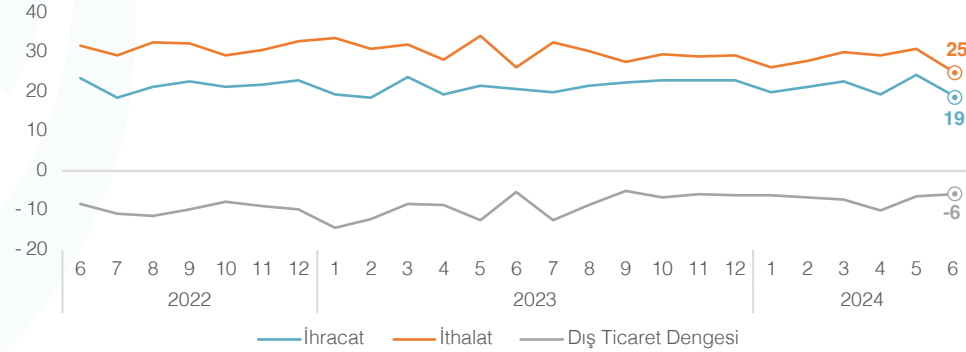
“ SAMEKS verilerinden hareketle hem imalat sanayinin hem de hizmetler sektörünün yönü önceden görülebilir. ”

“Haziran Ayında İhracatta %8,3; İthalatta %4,4 Azalış”

Dış ticaret verilerine göre haziran ayında ihracat, bir önceki yılın aynı ayına göre %8,3 azalarak 19 milyar 49 milyon dolar; ithalat %4,4 azalarak 24 milyar 920 milyon dolar oldu. Ocak-Haziran döneminde ihracat bir önceki yılın aynı dönemine göre %2,6 artarak 126 milyar 278 milyon dolar, ithalat %8,4 azalarak 168 milyar 869 milyon dolar olarak kaydedildi.

Haziran ayında dış ticaret açığı bir önceki yılın aynı ayına göre %10,8 artarak 5 milyar 298 milyon dolardan, 5 milyar 871 milyon dolara yükseldi. İhracatın ithalatı karşılama oranı 2023 haziran ayında %79,7 iken 2024 haziran ayında %76,4'e geriledi. Enerji ürünleri ve parasal olmayan altın hariç dış ticaret açığı 1 milyar 725 milyon dolar olurken dış ticaret hacmi %6 azalarak 36 milyar 892 milyon dolar oldu. Enerji ve altın hariç ihracatın ithalatı karşılama oranı mayıs ayında %91,7 iken haziran ayında %91,1 olarak gerçekleşti.

Dış Ticaret Haziran Ayı (Milyar \$)

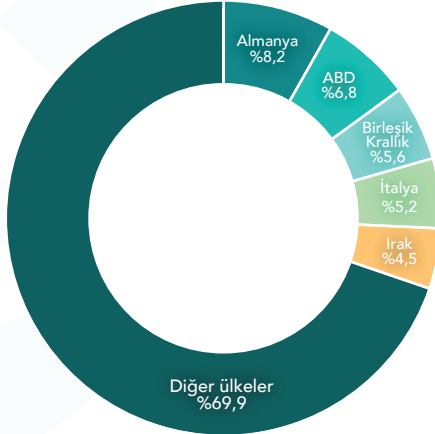
Kaynak: TÜİK

“Almanya İhracatta, Çin İthalatta İlk Sırada”

Haziran ayında en çok ihracat gerçekleştirilen ülke 1 milyar 555 milyon dolar ile Almanya oldu. Bu ülkeyi sırasıyla; 1 milyar 287 milyon dolar ile ABD, 1 milyar 59 milyon dolar ile Birleşik Krallık, 984 milyon dolar ile İtalya, 853 milyon dolar ile Irak takip etti. İlk 5 ülkeye yapılan ihracat, toplam ihracatın %30,1’ini oluşturdu. İthalatta ise ilk sırayı 3 milyar 394 milyon dolar ile Çin aldı. Bu ülkeyi sırasıyla; 2 milyar 948 milyon dolar ile Rusya Federasyonu, 1 milyar 930 milyon dolar ile Almanya, 1 milyar 190 milyon dolar ile ABD, 1 milyar 169 milyon dolar ile İtalya izledi. İlk 5 ülkeden yapılan ithalat, toplam ithalatın %42,7’sini oluşturdu.

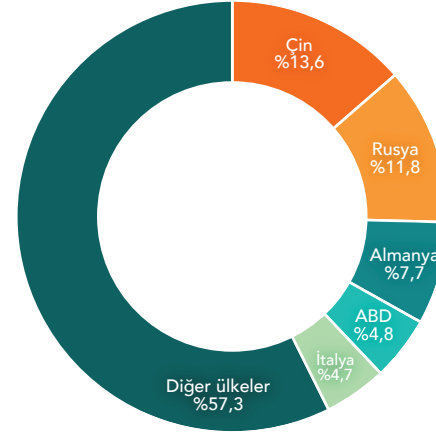
Ocak-Haziran döneminde en çok ihracat yapılan ülkeler sırasıyla Almanya, ABD, Birleşik Krallık, İtalya, Irak olurken en çok ithalat yapılan ülkeler ise Rusya, Çin, Almanya, İtalya ve ABD oldu. İlk beş ülkeye yapılan ihracat toplam ihracatın %29,8’ini; ithalat ise toplam ithalatın %43,8’i ni oluşturdu.

Ülkelere Göre İhracat, Haziran 2024

Kaynak: TÜİK

Ülkelere Göre İthalat, Haziran 2024

Kaynak: TÜİK

“Turizm Gelirinde %11,8’lik Artış”

Nisan, Mayıs ve Haziran aylarından oluşan II. çeyrekte turizm geliri bir önceki yılın aynı çeyreğine göre %11,8 artarak 14 milyar 875 milyon 518 bin dolar oldu. Turizm gelirinin %15,9’u Türkiye’yi ziyaret eden yurt dışı ikametli vatandaşlardan elde edildi. Bu çeyrekte yapılan harcamaların 10 milyar 330 milyon 968 bin dolarını kişisel harcamalar, 4 milyar 544 milyon 550 bin dolarını ise paket tur harcamaları oluşturdu.

Türkiye’den çıkış yapan ziyaretçi sayısı bir önceki yılın aynı çeyreğine göre %15 artarak 16 milyon 97 bin 884 kişi oldu. Ziyaretçilerin %14,9’unu 2 milyon 405 bin 675 kişi ile yurt dışında ikamet eden vatandaşlar oluşturdu.

II. çeyrekte Türkiye’den çıkış yapan ziyaretçilerin gecelik ortalama harcaması 101 dolar, yurt dışında ikamet eden vatandaşların gecelik ortalama harcaması 69 dolar oldu. Söz konusu çeyrekte turizm geliri içerisindeki paket tur harcamalarının payı %30,6, yeme içme harcamalarının payı %18,5, uluslararası ulaştırma harcamalarının payı ise %12,2 olarak kaydedildi.

Turizm Geliri ve Ziyaretçi Sayısı, II. Çeyrek: Nisan-Haziran, 2024

	Çıkış Yapan Ziyaretçiler (Yurt Dışı İkametli)					
	2023 II	2024 II	Değişim Oranı* (%)	2023 6 Aylık	2024 6 Aylık	Değişim Oranı (%)
Turizm Gideri (Bin ABD \$)	13.307.498	14.875.518	11,8	21.641.665	23.660.318	9,3
Kişi Sayısı	13.995.495	16.097.884	15	22.177.061	25.107.974	13,2
Kişi Başı Ortalama Harcaması (ABD \$)	951	924	-2,8	976	942	-3,4
Gecelik Ortalama Harcama (ABD \$)	101	101	0,7	93	98	4,9

Tablodaki rakamlar, yuvarlamadan dolayı toplamı vermeyebilir.
* Değişim oranı: Bir önceki yılın aynı dönemine göre hesaplanmaktadır.

Kaynak: TÜİK

“Yurt Dışını Ziyaret Eden Vatandaşlarda %3 Artış”

Yurt içinde ikamet edip başka ülkeleri ziyaret eden vatandaşların harcamalarından oluşan turizm gideri, geçen yılın aynı çeyreğine göre %3,9 azalarak 1 milyar 955 milyon 807 bin dolar olarak kaydedildi. Bu harcamaların, 1 milyar 610 milyon 431 bin dolarını kişisel harcamalar, 345 milyon 377 bin dolarını paket tur harcamaları oluşturdu. II. çeyrekte yurt dışını ziyaret eden vatandaş sayısı ise bir önceki yılın aynı çeyreğine göre %3 artarak 2 milyon 963 bin 788 kişi olurken bu vatandaşların kişi başı ortalama harcaması 660 dolar olarak gerçekleşti.

Ziyaretçilerin %68,1'i gezi, eğlence, sportif ve kültürel faaliyetler amacıyla geldi. Ardından ikinci sırada %19,1 ile akraba ve arkadaş ziyareti, üçüncü sırada %5,4 ile alışveriş yer aldı. Yurt dışı ikametli vatandaşlar ise Türkiye'ye %66,5 ile en çok akraba ve arkadaş ziyareti amacıyla geldi.

Turizm Gideri ve Yurt Dışını Ziyaret Eden Vatandaş Sayısı, II. Çeyrek: Nisan-Haziran, 2024

	Giriş Yapan Vatandaşlar (Yurt İçi İkametli)					
	2023 II	2024 II	Değişim Oranı* (%)	2023 6 Aylık	2024 6 Aylık	Değişim Oranı (%)
Turizm Gideri (Bin ABD \$)	2.035.180	1.955.807	-3,9	3.634.100	3.735.457	2,8
Kişi Sayısı	2.877.450	2.963.788	3	4.946.679	5.413.013	9,4
Kişi Başı Ortalama Harcaması (ABD \$)	707	660	-6,7	735	690	-6,1

Tablodaki rakamlar, yuvarlamadan dolayı toplamı vermeyebilir.

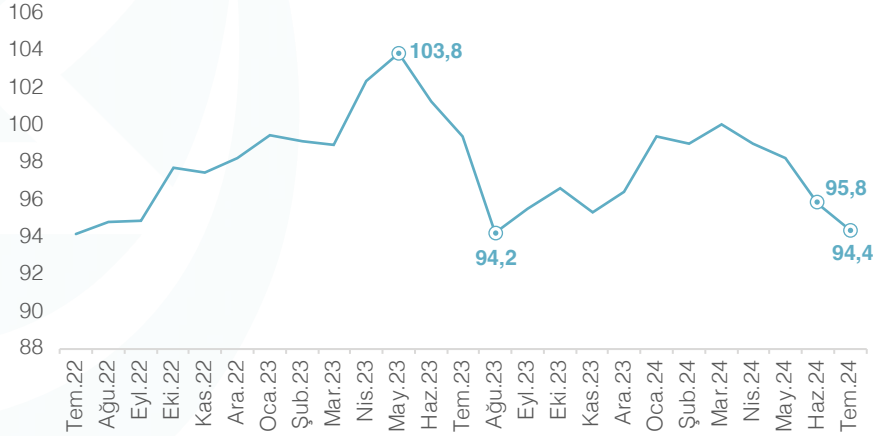
* Değişim oranı: Bir önceki yılın aynı dönemine göre hesaplanmaktadır.

Kaynak: TÜİK

“Temmuz Ayında Ekonomik Güven Endeksi %94,4 Değerini Aldı”

Ekonomik güven endeksi temmuz ayında bir önceki aya göre %1,4 oranında azalarak 94,4 değerini aldı.

Ekonomik Güven Endeksi

Kaynak: TÜİK

“

Ekonomik güven endeksi, tüketici ve üreticilerin genel ekonomik duruma ilişkin değerlendirmelerini, beklentilerini ve eğilimlerini özetleyen bir bileşik endekstir. Endeksin **100'den büyük olması** genel ekonomik duruma ilişkin iyimserliği, **100'den küçük olması** ise genel ekonomik duruma ilişkin kötümserliği göstermektedir.

”

“Tüketici Güven Endeksi Temmuz Ayında %3,1 Azaldı”

Ekonomik güven endeksini oluşturan alt endeksler incelendiğinde, bir önceki aya göre tüketici güven endeksinin %3,1, reel kesim güven endeksinin %1,8, hizmet sektörü güven endeksinin %1,1, perakende ticaret sektörü güven endeksinin %1,5, inşaat sektörü güven endeksinin %0,9 oranında azaldığı görülüyor.

Güven Endeksleri ve Değişim Oranları

	Endeks		Bir Önceki Aya Göre Değişim Oranı (%)	
	Haziran	Temmuz	Haziran	Temmuz
Ekonomik Güven Endeksi	95,8	94,4	-2,5	-1,5
Tüketici Güven Endeksi	78,3	75,9	-2,7	-3,1
Reel Kesim Güven Endeksi	100,5	98,7	-1,9	-1,8
Hizmet Sektörü Güven Endeksi	115,4	114,1	-1,5	-1,1
Perakende Ticaret Sektörü Güven Endeksi	108,8	107,1	-2,6	-1,5
İnşaat Sektörü Güven Endeksi	87,9	87,1	-0,5	-0,9

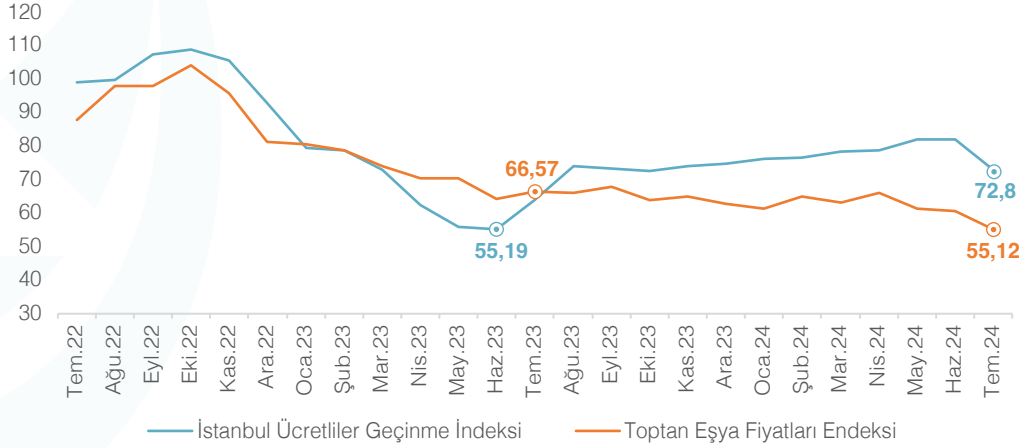
Kaynak: TÜİK

“Yıllık Bazda Fiyatlarda %72,8’lik Artış”

Perakende fiyatları yansıtan İstanbul Ücretliler Geçinme İndeksi 2024 yılı temmuz ayı sonuçlarına göre fiyatların artış hızı aylık bazda yükseldi ancak yıllık bazda yavaşladı. Buna göre fiyatlar bir önceki aya göre %4,21, bir önceki yılın aynı ayına göre %72,8 oranında artış gösterdi.

Toptan fiyat hareketlerini yansıtan Toptan Eşya Fiyatları İndeksi ise bir önceki aya göre %1,04, bir önceki yılın aynı ayına göre %55,12 arttı.

İstanbul Ücretliler Geçinme İndeksi ve Toptan Eşya Fiyatları İndeksi

Kaynak: İTO

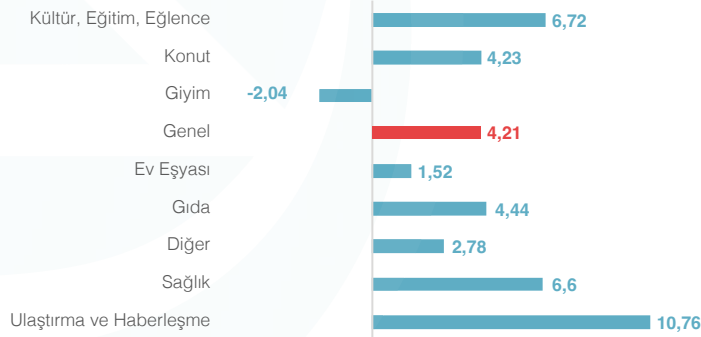
“Ulaştırma ve Haberleşme Harcamalarında Aylık %10,76 Artış”

İstanbul Ücretliler Geçinme İndeksi harcama gruplarına göre aylık değişim oranlarında %10,76’lık artış ile ulaştırma ve haberleşme grubu ilk sırada yer aldı. Bu grubu %6,72 ile kültür, eğitim ve eğlence izledi.

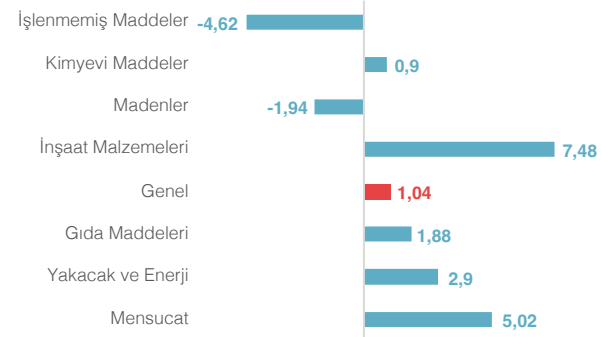
Toptan Eşya İndeksinde ise bir önceki aya göre inşaat malzemeleri grubunda %7,48 oranında artış yaşandı. İşlenmemiş maddeler ve madenler gruplarında ise azalış gerçekleşti.

Temmuz Ayında Gruplar İtibarıyla Aylık Değişim Oranları (%)

İstanbul Ücretliler Geçinme İndeksi

Toptan Eşya İndeksi

iTOSAM

İSTANBUL TİCARET ODASI
STRATEJİK ARAŞTIRMALAR MERKEZİ

Tasarım ve Hazırlık | Stratejik Araştırmalar Merkezi

itosamkurumsal

www.itosam.org.tr